

Sygn. akt II Cz 572/13

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2013 r.

Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO W. Damaszkowski/spr./

Sędziowie: SSO M. Lechowska

SSO A. Izydorczyk

po rozpoznaniu w dniu 25 września 2013 r. w Jeleniej Górze

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) w W.

z udziałem dłużnika J. M.

o nadanie klauzuli wykonalności

na skutek zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Rejonowego w Lubaniu VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą w Lwówku Śląskim

z dnia 9 lipca 2013 r. sygn. akt VI Co 458/13

postanawia:

1. zmienić zaskarżone postanowienie w ten sposób, że nadać klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Rejonowego w Lwówku Śląskim z dnia 14 października 2011 r. sygn. akt I Nc 649/11 na rzecz nowego wierzyciela (...) w W.;

II. zasądzić od dłużnika J.M. na rzecz wnioskodawcy (...) w W. kwotę 127 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania;

III. zasądzić od dłużnika J.M. na rzecz wnioskodawcy (...) w W. kwotę 90 zł z tytułu zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Lubaniu VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Lwówku Śląskim zaskarżonym postanowieniem oddalił wniosek (...) w W. o nadanie na jego rzecz klauzuli wykonalności prawomocnemu nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 14 października 2011 r. wydanemu w sprawie sygn. akt I Nc 649/11 na skutek przejścia uprawnień z pierwotnego wierzyciela na jego rzecz.

Oddalając wniosek Sąd Rejonowy wskazał, że wierzyciel nie wykazał przejścia uprawnień stosownie do treści art. 788 § 1 k.p.c. Przedstawiono bowiem odpisy dokumentów prywatnych w postaci umowy sprzedaży wierzytelności i aneksu do niej, których zgodność z oryginałem potwierdził radca prawny. Przy czym radca ten potwierdził za zgodność jedynie odpis tych umów potwierdzonych za zgodność przez notariusza K. K., który z kolei zaznaczył, iż na umowach stron podpisy zostały poświadczone przez notariusza S. S..

Sąd I instancji nie kwestionując uprawnień radcy prawnego do poświadczenia za zgodność z oryginałem dokumentu mającego być podstawą do nadania klauzuli wykonalności wskazał, że poświadczenie dokonane przez radcę prawnego powinno odnosić się do oryginału dokumentu a nie jego odpisów. W takim bowiem razie w postępowaniu klauzulowym „nie dochodzi do sytuacji, że przedmiotem badania jest dokument poświadczający przejście uprawnień lecz odpis z odpisu” (...), „taka praktyka stanowiłaby nadmierne rozszerzenie zakresu dyspozycji art.788 § 1 k.p.c.”.

Niezależnie od powyższego ocenił Sąd, że Załącznik nr (...) do Aneksu nr (...) do umowy sprzedaży wierzytelności poza personaliami dłużnika jest nieczytelny i nie można stwierdzić czego dotyczy.

W zażaleniu wnioskodawca zaskarżył powyższe orzeczenie w całości zarzucając mu :

1. naruszenie przepisów postępowania tj. art. 129§1 i § 2 kpc w zw. z art.788 § 1 kpc poprzez błędne przyjęcie, że odpis dokumentu poświadczony za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika będącego radcą prawnym nie spełnia wymagań przewidzianych dla wykazania przejścia uprawnień zgodnie z art.788 § 1 kpc.

2. naruszenie przepisów prawa materialnego tj.art.93, art. 96 pkt 2 i art. 2§2 ustawy prawo o notariacie poprzez przyjęcie, że poświadczenie odpisu za zgodność z oryginałem dokonane przez notariusza nie posiada mocy prawnej równej oryginałowi;

Na tej podstawie skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości ewentualnie jego zmianę i uwzględnienie wniosku wraz z zasądzeniem na rzecz wierzyciela kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Istotnie zgodnie z art.788 § 1 kpc w sytuacji gdy uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego, lub w toku sprawy przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem, urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. Generalnie zatem z treści powyższego przepisu wynika zasada, że sądowi przedstawiony powinien zostać oryginał dokumentu wskazujący na przejście uprawnień na inny podmiot.

Orzecznictwo Sądu Najwyższego (zob. uchwały z dnia 21.12.2010 r. III CZP 98/10 i III CZP 94/10) wskazuje, że przy rozpoznaniu tego typu wniosków zastosowanie znajduje art.129 § 2 kpc, który umożliwia zamiast oryginału dokumentu złożenie jego opisu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem lub radcą prawnym. Stosownie zaś do art. 129 § 3 kpc zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie adwokata lub radcę prawnego ma charakter dokumentu urzędowego.

Nie ma zatem przeszkód, aby pełnomocnik strony będący adwokatem lub radcą prawnym dołączył do wniosku odpisy oryginałów dokumentów poświadczając je za zgodność, a zyskują one wówczas moc dokumentu urzędowego.

Problem w niniejszej sprawie polegał jednak na tym, że występujący radca prawny poświadczyl za zgodność nie oryginał dokumentu, ale wyciąg z oryginału poświadczony przez notariusza. Stosownie do art. 96 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie notariusz poświadczają zarówno własnoręcznie podpisując jak i zgodność odpisu, wyciągu lub kopii z okazanym dokumentem. Uzyskanie notarialnego poświadczenia odpisu lub wyciągu dokumentu z okazanym oryginałem nadaje charakter autentyczności tym odpisom lub wyciągom (zob. uchwała SN z 19.02.2010 r. III CZP 82/10). Również poświadczenie przez notariusza zgodności podpisów lub odpisu z oryginałem ma charakter dokumentu urzędowego (art.2 ust.2 ustawy Prawo o notariacie).

Poświadczając odpisy dokumentów za zgodność z oryginałem zarówno notariusz jak i radca prawny oraz adwokat działają jako osoby zaufania publicznego. Dokonane poświadczenia korzystają z domniemania prawdziwości (autentyczności) stanowiąc dowód tego, że odpis dokumentu jest zgodny z jego oryginałem.

W powołanej już uchwale Sądu Najwyższego III CZP 98/10 - zwrócono uwagę, że charakter postępowania klauzulowego nie przemawia za potrzebą korzystania w tym postępowaniu wyłącznie z oryginału dokumentów, a poświadczenie notariusza lub radcy prawnego potwierdza z mocą dokumentu urzędowego istnienie dokumentu „źródłowego” o treści takiej samej jak odpis. Na marginesie gdyby przedłożone odpisy dokumentów budziły wątpliwości sądu to z mocy art.129 § 4 kpc sąd ten mógłby zażądać od strony przedłożenia oryginału tego dokumentu.

Z powyższych względów nie zachodziły przeszkody do nadania klauzuli wykonalności z zaznaczeniem przejścia uprawnień na wnioskodawcę, co skutkowało z mocy art.386 § 1 kpc w zw. z art.397 § 2 kpc zmianą zaskarżonego postanowienia.

Na podstawie art.770 kpc oraz §10 pkt 13 rozp. Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych zasądzone od dłużnika na rzecz wnioskodawcy koszty postępowania obejmujące w I instancji opłatę od wniosku (50 zł), opłatę od pełnomocnictwa (17 zł) i wynagrodzenie radcy prawnego (60 zł), a w drugiej instancji opłatę od zażalenia (30 zł) i wynagrodzenie radcy prawnego (60 zł).